

اهمیت دوران خردسالی از دید اسلام / تعلیم در خردسالی مانند نقش در سنگ است

اگر خردسالی به روشهای نیکو و رفتارهای خوب انس و عادت پیدا کند، این عادت در او مستمر و بلکه رو به شدت و افزایش است و ما اگر کودک را در این دوره مهمل گذاشته، پس از آنکه این عادت در او راسخ گشت انتقال او از این عادات به عادات دیگر، برای مربی دشوار است.

خبرگزاری مهر- اگر خردسالی به روشهای نیکو و رفتارهای خوب انس و عادت پیدا کند، این عادت در او مستمر و بلکه رو به شدت و افزایش است و ما اگر کودک را در این دوره مهمل گذاشته، پس از آنکه این عادت در او راسخ گشت انتقال او از این عادات به عادات دیگر، برای مربی دشوار است.

موثرترین دوران شکل گیری اخلاق کودک، خردسالی است، زیرا خردسال براحتی و آسانی فرمانبردار است؛ سریعتر تحت تاثیر قرار می گیرد و هنوز در او شریطی که مانع اطاعت او باشد به وجود نیامده است، و نیز اراده ای قوی ندارد تا او را از اطاعت باز دارد. بنابراین اگر خردسال به امری عادت کند چه خوب و چه بد این عادت به آسانی خلل پذیر نیست.

اگر خردسالی به روشهای نیکو و رفتارهای خوب، انس و عادت پیدا کند، این عادت در او مستمر و بلکه رو به شدت و افزایش است و ما اگر کودک را در این دوره مهمل گذاشته و یا او را به نفع بی بندوباری به اموری که طبیعت و سرشت او اقتضای آن را ندارد، عادت دهیم و سپس شروع به تربیت و تهذیب او نمائیم پس از آنکه این عادت در او راسخ گشت انتقال او از این عادات به عادات دیگر، برای مربی دشوار است. زیرا اکثر انسانها عاداتی بد خود را از دوران خردسالی به یادگار دارند.

خداوند متعال در قرآن کریم می فرماید: هر گاه برگردانده می شدند به آنچه که از آن نهی شدند، دوباره به آن دچار می گشتند. (سوره انعام، آیه 28) از این آیه چنین استفاده می شود که باید از راه تعلیم و تلقین، افراد را به فضیلت عادت دهیم و یکی از بزرگترین اشتباهات آن است که برخی می گویند کودکان را به حال خود واگذاشت تا آنها آزادانه و بی بندوبار از تمایلات و شهوات پیروی کنند، دلیل آنها این است که باید کودک را بر اساس آزادی و استقلال تربیت شود، در پاسخ به آنها باید گفت: اگر چه آزادی در تربیت تا حدودی بسیار خوب است ولی کمتر کسی پیدا می شود که در کودکی آزادانه از تمایلات خود پیروی می کرده و در دوران رشد و بزرگسالی بتواند تمایلات خود را تعدیل و تنظیم نماید زیرا این حالت بی بندوباری و پیروی آزادانه از تمایلات، در او به صورت ملکه راسخه ای درآمده است و بالاخره بشر مسخر عادات خود می باشد و در برابر مانوسات خود منقاد است.

از دیدگاه اسلام پدر و مادر مهمترین نقش ها و وظایف را در رشد و تربیت کودک برعهده دارند. اسلام از همان ابتدای تولد، برنامه ها و دستوری های خاصی را برای رشد و تربیت کودک تنظیم فرموده و اجرای آن را برعهده والدین قرار داده است. اصولا اسلام در مورد رشد و تربیت، حقوق مسلمی را برای کودکان قائل است.

امام سجاد (ع) می فرماید: حق کودک بر تو این است که بدانی وجود او از توست و بد و خوب او در این دنیا به تو ارتباط پیدا می کند و باید بدانی که در سرپرستی او مسئولیت داری و مسئول هستی که او را به بهترین وجه تربیت کنی و برعهده توست که او را به خداوند بزرگ راهنمایی کنی. (مکارم اخلاق)

اسلام در سراسر دوره کودکی و نوجوانی که مهمترین دوران رشد و تربیت کودک است، برنامه های خاص و سفارش های تربیتی بسیاری را در انتخاب اسم، در نحوه شیر دادن و از شیر گرفتن، در جهت و مهرورزی به کودکان و در رعایت عدالت و وفای به عهد نسبت به آنها، چه در دوره بلوغ و چه در دوره جوانی بیان فرموده است

غزالی می گوید: ما باید کودکان را به هنگام خردسالی تعلیم دهیم زیرا تعلیم در خردسالی مانند نقش در سنگ، راسخ و پایدار می ماند و تنها راه تمرین کودکان آن است که در خردسالی مورد عنایت قرار گرفته و تمرین او در سنین پائین انجام گیرد، زیرا قلب پاک او گوهر گرانبهای ساده و بسیطی است که خالی از هرگونه نقش و قابل برای هرگونه نقش است.